

DEHA HİBRİT TÜRKÇE DENEME 2

Cemil Alp

Hülya Alğan

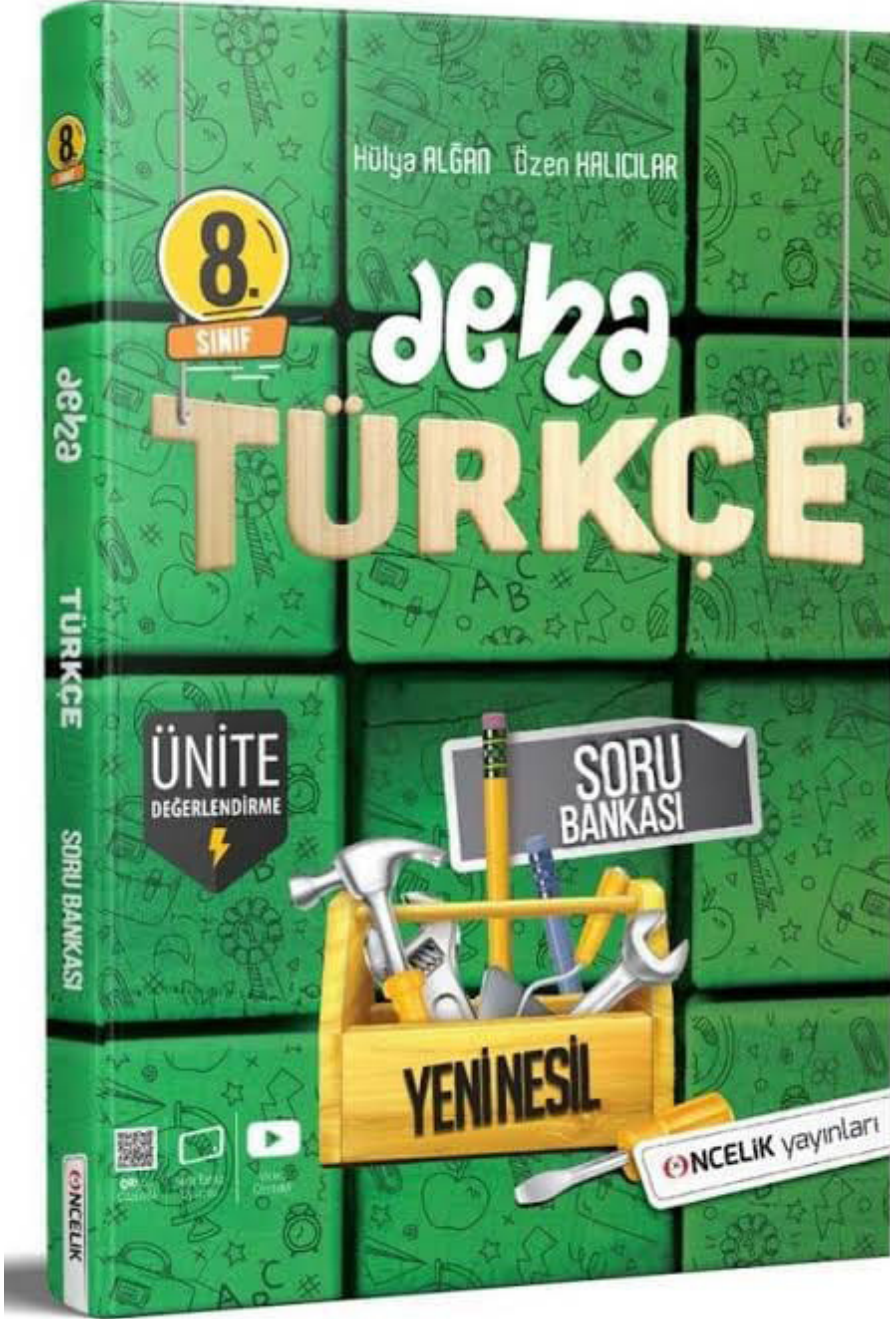
Kaya Özalp

Özen Halıcılar

NCELİK yayınları

*Deha çalışma ve gayretin elbisesidir.
Émile Zola*

TÜRKÇE 4.0

SORULARIN YANINDAKİ KAREKODLARI

OKUTARAK ÇÖZÜMLERE ULAŞABİLİRSİNİZ.

1. Kadim dünyanın en insani hallerini bilenler bir bir gidiyor hem de kanaya kanaya gidiyorlar.

Altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Keşfedilen bu yeni uygarlık bilinmeyenlere ışık tutacak.
B) Türkler kadar eski bir tarihe sahip olan millet çok azdır.
C) Uzun zamandır süren kazılar işe yarar bulgular sağlamadı.
D) Öne sürdüğü fikirlerin ne denli köksüz olduğuna şaşırdım.

2. Birçok öğretmen ve anne babadan duyarız: “Benim çocuklarım boyama kitaplarına bayılıyor.” Ne var ki çocuklar kendileri için doğru ve zararlı olanı ayırt edemezler. Sevdikleri şeyler her zaman onlar için iyi olmayabilir. Örneğin, çoğu çocuk şeker yemeyi sebze yemeye tercih eder. Fakat bu bizim, onların diyetini şekere göre düzenleyeceğimiz anlamına gelmez. Yapılan araştırmalar, boyama kitapları kullanan çocukların yarım fazlasının yaratıcılıklarını ve ifade özgürlüklerini kayb ettiklerini, katı ve bağımlı hale geldiklerini ortaya koyuyor. Boyama kitapları yerine, eğitimcilerin çocuklara daha farklı ortamlarda deneyimler sunarak onların düşüncelerini ve düşündüklerini çizimlere aktarmalarını sağlamaları bilimsel açıdan daha uygun bir yöntemdir.

Bu medya metninin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkna etme
B) Olay yorumlama
C) Bilgilendirme
D) Kültür aktarma

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde deyim, anlamına uygun kullanılmamıştır?**

- A) Ev öyle boştu ki tam takır kuru bakır.
B) Böyle bir zamanda iyi yetiştiniz, yaramıza merhem oldunuz.
C) Çok verimli çalışıyor; başarıları, havanda su dövmekten ileri geliyor.
D) Şiir okuyacak öğrenciler çok heyecanlıydı, kabına sığmıyordu.

4. Kederimiz var ama anlatamıyoruz, dile gelmiyor, bu da geçer diyoruz, susuyoruz, kanıksıyoruz, olur o kadar diyoruz, ya da kederimiz olduğunu bile fark etmeyecek kadar zaten içine doğmuşuz kederin. Hani odanın içindeyken kokuyu fark etmemek gibi. Öykülerin yaptığı bu. Odanın penceresini aralayıp daha önce sezilmemiş o kokudan biraz almak, insanların burnuna değdirmek.

Altı çizili cümle ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıradan insanların yakalayamadığı detayları öykü yazarları fark eder.
B) Öyküler alıştığımız için farkında olmadıklarımızı anlamamızı sağlar.
C) Öykü keşfedilmemiş dünyaların kapısını açan bir anahtardır.
D) Hiç kimsenin girmeye cesaret edemediği yerlerde öyküler vardır.

5. Kıssalar, kültürümüzde çok yaygın bir kullanım ve işlevine sahiptir. En geniş ve hatta özgün ifadesine “Kıssa-ı Enbiya” yani “peygamberler kıssası” tamlamasında ulaşır. Yani peygamberler söz konusu olduğunda kıssa, onun dışında geçmiş döneme ait konular söz konusu ise tarih ön plana geçer. Bu tamlamadan açıkça anlaşılacağı üzere kıssanın kutsal bir boyutu vardır. Bununla birlikte, çok iyi bilindiği gibi, kıssa bir dolaylı anlatım şekli olarak başka anlam ve amaçlarla da kullanılmıştır. Bu anlamda kıssanın en açık örnekleriyle mesnevilerde karşılaşırız. Kıssalar okunur ve onların hareketli sembolizmi içinde insanlar ne olduklarının ve nereye ait olduklarının canlı bir biçimde farkına varırlar.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıssaların Önemi
B) En Önemli Kıssalar
C) Peygamberler Tarihi
D) Modern Kıssalar

6. (I) Tarihsel, düşünsel, kültürel ve sanatsal değerler; bu topraklara ve bu toprakların üstünde yaşayan insanların yüreklerine, bilinçlerine yavaş yavaş rengini veriyor. (II) Bu renk, üzerimizdeki sisi adeta dağıtıp uzaklaştırıyor. (III) Ve toplumun her alanında yeniden söz alıyor. (IV) İşte bu umut, bu ses ve bu renk; bugün genelde edebiyatımızda, özelde de öykücülüğümüzde her şeye karşın sağlıklı bir gelişmenin olduğuna dair işaretler veriyor. (V) Yazı, kendi topraklarına dönüyor ve asıl renginde yeniden canlanıyor.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinden önce düşüncenin akışına göre “Bu kaçınılmaz bir umut elbette.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) III C) IV D) V

7. Yükleme fiil olan cümlelerde vurgu, yükleme en yakın olan öge üzerindeyken yüklemi isim olan cümlelerde vurgu yüklem üzerindedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurgu diğerlerinden farklı bir ögededir?

- A) Edebiyatımızda benzer konuları işleyen hikâyelerden çok var.
B) Zeytin ağaçlarını iyice inceledim tarlaya ilk kez adım attığımda.
C) Alman temsilcisi, Süper Kupa'yı 2020'nin Eylül ayında kaldırdı.
D) Turnamanın yanına, gözlerim bir kapı olup ardına kadar açılınca koştum.

8. I. Alanlarında iyi olmaları ve bunu bir tutku haline dönüştürmeleri, sebatkârlıklarına ve kendilerine verdikleri sözü tutmalarına bağlıdır.
II. Aynı zamanda sıklıkla birçok engelle karşılaşır defalarca yeniden denemek zorunda kalarak amaçlarına ulaşırlar.
III. Hayat amacınızı bulmak sihirle, tesadüfen ya da vahiyle olmayacak.
IV. Gerçek tutkularını bulmayı başarmış insanların hikâyelerini pürdikkat dinlerseniz bunun ne tesadüfen ne de sihirli bir değnek yardımıyla olduğunu görürsünüz.

Numaralanmış cümlelerden anlamlı ve kurallı bir metin oluşturulduğunda baştan ikinci hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV

9. (I) Altı sene bir hayalet gibi, ölmüş ve akması gereken öte dünyaya akamamış bir ruh gibi yol aldım durdum ihtiyar gecelerde. (II) Bir yumru boğazımda, altı sene hiç yutkunamadım. (III) Gecenin bir sabahı olur, kardır yağar sonra da kalkar; yağmur her daim yağmaz, bir soluk alır. (IV) Altı sene herkesin uyuduğu gece yarılarında gözümü kırpmadan gökteki kayra kapılarını aradım durdum.

Bu metinde yer alan söz sanatları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede benzetme ve kişileştirme sanatları vardır.
B) II. cümlede sadece abartma söz sanatı kullanılmıştır.
C) III. cümlede yalnızca tezat sanatına yer verilmiştir.
D) IV. cümlede tezat ve abartma sanatları bulunmaktadır.

10. Halkın içinden çıkmış sanatçı kişilerin (ozanların âşıkların) ya da adları bugün için unutulmuş kimselerin milli vezin (hece) ile ve özel biçimlerde ortaya koydukları manzum eserlerin genel adlandırılmasıdır “halk şiiri”. Halk şiirinin en önemli özelliği, şiiri halktan birinin yine halk dili ile icra etmesidir. Halk şiiri belli kalıplara bağlı bir şiir tarzıdır. Bu klasik tarzda vezin, hece vezni; kafiye, yarım kafiye; nazım birimi ise dörtlüktür. Müzik enstrümanı olarak kullanılan saz ise klasik geleneğin tamamlayıcısıdır. Halk şiiri, Türk Edebiyatı'nda tarihi derinliği bulunan ve kaynağı en eskiye dayanan tür olarak karşımıza çıkar. Nitekim ozan, âşık, halk şairi, saz şairi ve kalem şairi diye adlandırılan icracı tiplerin bireysel olarak ortaya koydukları edebi ürünlerin yanı sıra söyleyeni başlangıçta bilinip sonradan unutulmuş ve halka mal olan anonim ürünlerle tasavvuf halk şiirine ait ürünler, “Türk Halk Şiiri”nin alt kollarını oluşturmaktadır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bu şiir türünde sanatçı-halk ayrışması yoktur.
B) Belirli kurallara bağlanmadan yazılır ve icra edilir.
C) Türk edebiyatında kaynağı en eski türdür.
D) Kendisinden türeyen alt kolları mevcuttur.

11. Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler “etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak” yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine veya ses türemesine uğradıklarında bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu kurala uyulmamasından kaynaklı bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bu çalışmada, alt geçitte melodika çalıp para kazanmaya çalışan bir çocuğu resmetmiş.
B) Uçağın yoğun sis nedeniyle kayb olduğu konuşuluyor.
C) Hamd etmeyi bilersen işlerin her zaman yolunda gider.
D) Durumuna şükretmeyi bilmeyenler, fazlasını elde ettiğinde tadını çıkaramaz.

12. Kökü fiil olan bazı sözcüklerin ek alarak cümlelerde isim, sıfat, zarf görevinde kullanılmış şekline fiilimsi denir. Buna göre,

	İsim Fiil	Sıfat Fiil	Zarf Fiil
I. Şiire özenen giderek güzel denebilecek dizeler yazan gençlerin bir de düzyazılarına bakın, şaşırırsınız.		+	+
II. Geçen yıl çeşitli konularda çıkmalı çok olmuş birtakım yazılarımı bir araya getiren bir kitabımı yayımlanmıştı.	+	+	
III. Okurların roman kahramanları ile yakınlık kurmaları, kahramanların kimini sevip kimini sevmemeleri çok yaygındır.	+	+	+
IV. Bu kitapta yazılar yayıma hazırlanırken metinlere mümkün olduğunca az müdahale edildi.			+

Tabloda numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsilerin türü yanlış işaretlenmiştir?

- A) I - II
B) II - III
C) II - IV
D) III - IV

13. • Birinci basımı Sarı Sıcak adıyla 1952 yılında yapılan, kitaba ismini veren hikâye “Sarı Sıcak”ı okurken Osman’ın çalışkanlığına hayran kalacaksınız.
• Kitap, başka öyküler eklenerek genişletilmiş ve Sarı Sıcak Bütün Hikâyeler adıyla ilk olarak 1967 yılında yayımlanmıştır.

Bu iki cümlenin biçimce ve anlamca birleştirilmiş şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk olarak 1967 yılında yayımlanan, kitaba ismini veren hikâye “Sarı Sıcak”ı okurken Osman’ın çalışkanlığına hayran kalacağınız bu kitap öyküler eklenip genişletilerek Sarı Sıcak Bütün Hikâyeler adıyla 1952’ de yayımlanmıştır.
B) Birinci basımı Sarı Sıcak adıyla 1952 yılında yapılp başka öyküler eklenerek genişletilip Sarı Sıcak Bütün Hikâyeler adıyla ilk olarak 1967 yılında yayımlanan kitabı okurken kitaba adını veren Sarı Sıcak öyküsünün kahramanına hayran kalacaksınız.
C) Kitaba ismini veren hikâye “Sarı Sıcak”ı okurken Osman’ın çalışkanlığına hayran kalacağınız bu kitabın birinci basımı Sarı Sıcak adıyla 1952 yılında, öyküler eklenip genişletilerek Sarı Sıcak Bütün Hikâyeler adıyla ilk yayımı 1967 yılında yapılmıştır.
D) İlk olarak 1952 yılında yayımlanan, kitaba ismini veren hikâye “Sarı Sıcak”ı okurken Osman’ın çalışkanlığına hayran kalacağınız bu kitap Sarı Sıcak Bütün Hikâyeler adıyla 1967 yılında yayımlanmıştır.

14. - İki gönül bir olunca samanlık seyrân olur.
- Sağılır ineğin buzağısı kesilmez.
- Misafir ev sahibinin kuzusudur.

Aşağıdaki ifadeler verilen atasözleriyle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Ne ikram ederlerse onu yiyeceğiz, sakın burun kıvırayım deme!
B) Yerleşmiş bazı gelenekleri değiştirmek zordur.
C) İşlerini kolaylaştıranları, yarar sağlayanları korumayı biliyorlar.
D) Birbirinizi sevmişsiniz, artık gerisi pek mühim değil; içiniz rahat olsun.

15.

I. METİN**TELEVİZYON İZLEMENİN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ**

Bugüne kadar yapılmış olan bilimsel deney ve araştırmalar, uzun süre televizyon izlemenin çocuklar üzerinde olumsuz etkiler yarattığını gösteriyor. Geçtiğimiz haziran ayında Kaliforniya Üniversitesi. "Televizyonun Çocuklar Üzerindeki Olumsuz Etkileri" konulu araştırmasını tamamladığını duyurdu. Araştırmanın vardığı sonuç, kimseyi şaşırtmadı; zira uzun süre televizyon izlemenin çocuklar için zararlı olduğu bir kez daha kanıtlandı.

Kaliforniya Üniversitesi Çocuk Anabilim Dalı Başkanı Herley Chasikov, "Günde en az 3 saat televizyon izleyen çocuklarda beyin hücreleri ölmektedir. bu nedenle uzun süreli televizyon izleme alışkanlığından uzak tutulmalıdır." demiştir. Yine yapılan deneyler neticesinde, uzun süre televizyon izleyen çocukların dikkat eksikliği yaşadıkları, bir duruma odaklanamadıkları açıklandı.

II. METİN**GÜLMEK VE AĞLAMAK**

Bir ikilidir ağlamak ve gülmek. Ağlamak, sanılanın aksine çaresizlik, zayıflık, güçsüzlük demek değildir bence. Gariptir belki ama ben ne zaman ağlayan birini görsem içim gerçekten acısa dahi bir miktar da sevinirim Çünkü üzölmeyi becerebilen bir kişi, sevmeyi de bir o kadar iyi becerebilir. Çünkü ağlayabilen bir insan, gülmenin o mükemmel kıymetini belki de daha iyi anlayabilir. Boşuna "Abanın kadri yağmurda bilinir" dememiş atalarımız.

Bilirim ki ağlayan bir kişinin kalbi, henüz nasır tutmamıştır; yüreği katılaşmamış, duyguları bitmemiştir.

Verilen metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her iki metin de düşünce yazısıdır.
- B) I. metinde kanıtlanabilir ifadeler ağırlıktadır.
- C) II. metinde yazar, konu hakkındaki kişisel düşüncelerini aktarmıştır.
- D) İki metinde de tanık gösterme yolundan yararlanılmıştır.

16. Nasreddin Hoca pazarda dolaşırken bir papağanın on iki altına satıldığını görünce şaşıp kalarak yanındakilere sormuş: "Bu kuş neden bu kadar para ediyor?" "Bu papağandır, konuşur." demişler. Hoca'nın aklına bir fikir gelmiş

I

II

III

ve doğru evine gitmiş. Hindisini koltuğunun altına alıp pazara getirmiş. "Hindi kaç para?" diye sormuşlar. "On beş altın" demiş Hoca. "Bir hindi on beş altın eder mi?" demişler. "Görmüyor musunuz? Yumruk kadar papağanı on iki altına satıyorlar." demiş Hoca. "Onun marifeti var, insan gibi konuşur. Ya seninki ne yapar?" diye sormuşlar. O düşünmeden konuşur, demiş Hoca: ve sonra eklemiştir: "Bu da insanlar gibi düşünür."

IV

Bu parçada numaralanmış yerlerdeki noktalama işaretleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. numaralı yerde kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonunda iki nokta kullanılmıştır.
- B) II. numaralı yerde sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgöl konmuştur.
- C) III. numaralı yerde kesme işareti özel isme gelen çekim ekini ayırmıştır.
- D) IV. numaralı yerde virgöl tırnak içine alınmayan aktarma cümlesinin sonuna konmuştur.

17.

	Cümle	Öge Dizilişi
I.	Marmara Denizi'nde düşman denizaltılarına karşı devriye nöbeti tutan Muavenet-i Milliye zırhlısı, savaşın seyrini değiştirecek önemli görev için Çanakkale'ye çağırılmıştı.	Yer Tamlayıcısı - Özne - Zarf Tamlayıcısı - Yüklem
II.	Bir bölük asker, o karmaşanın ardından, sert, kararlı ve inançlı adımlarla marş söyleyerek şehrin içindeki hastanenin önünden geçiyorlardı.	Özne - Zarf Tamlayıcısı - Zarf Tamlayıcısı - Yer Tamlayıcısı - Yüklem
III.	"Bütün birliklerimizi gezdim, herkes haberdar ve tetiktedir; siz son birliksiniz, büyük göreve hazır olun bu akşam!" dedi kumandan.	Nesne - Yüklem - Özne
IV.	Görevi teslim aldığı o gece, koşuşta, Mehmetçiklerin arasında, kendini kahraman bir asker gibi hissederek uyudu Ali.	Zarf Tamlayıcısı - Yer Tamlayıcısı - Zarf Tamlayıcısı - Yüklem - Özne

Bu tabloda numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi yanlış verilmiştir?

A) I

B) II

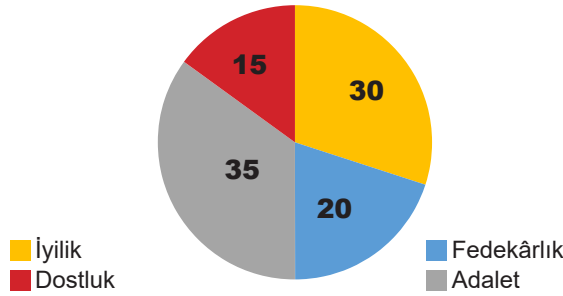
C) III

D) IV

18. Bir çocuk edebiyatı yazarının öyküleri incelendiğinde araştırma sonucu öykülerde yer alan iletilerin oranları aşağıda verilmiştir.

Yazarın Öykülerinde Yer Verdiği İletiler

Grafikten hareketle yazarın öykülerinde en fazla yer verdiği ileti aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Yıllarca hem analık hem babalık etmişti evlatlarına. Kendinden öne koymuştu onları. Şimdi geri dönüp baktığında hak ettiğinin bu olmadığını düşünüyordu. Kendini suçlamıyordu ama yaşamında verdiği her karardan kendisi sorumluydu. Zaten insan da dönüp dolaşıp aynı hatayı yapan aciz kullardan değil miydi? Ödün vermek kendi seçimiymi ve bu yüzden çocuklarını değil yalnızca kendini suçlayabilirdi.
- B) Gözde arkadaşı Melis'le vedalaşarak okuldan ayrıldı. Otobüsle gidiyordu evine. Gideceği yeri belirtti ve otobüs ücretini verdi. Gözde ile aynı yerde bir yaşlı teyze de otobüsten indi. Elindekileri taşıyamıyor gibi gözüküyordu. Gözde: "Teyzeciğim elinizdekileri taşımakta zorlanıyor musunuz?" Teyze ilk başta cevap vermedi. Yüz ifadesinden belli oluyordu ki Gözde'yi yormayı istemiyordu. Ama sonradan, "Birazcık zorlanıyorum." diye karşılık verdi. Gözde güler yüzle teyzenin elindekilerinin bir kısmını aldı ve teyzeye eşlik etti.
- C) Hikmetinden sual olunur mu? Hiç beklemediğimiz anda şaşmaz terazisi ile Yaradan yetiştirdi imdadımıza. Oysa ne badireler atlatmıştık? Soysuzlar hakkımızı çalıp hiçbir şey yapmamış gibi gidip yataklarında uyudular. Dua ve sabırla bekledik ve gördük ki bizi de gözeten, haklıyı haksızı ayırt eden var, hem de en sarsılmaz dengeyle.
- D) Yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi, senelerdir bir yazılmıştı sanki kaderleri. Ta ki o kazaya kadar. Aynı arabada yan yana giderken devrilince en sevdiği arkadaşı bırakmıştı onunla yoldaşlığı. Çok üzülmüştü. Canının parçasını kaybetmişti sanki. O günden sonra yaşadığı her şey biraz eksik kalmıştı ona anlatamadığı için. Birlikte geçirdikleri anların hatıralarıyla yetinmişti bir süre. Sonra ise boşluğu doldurulmaz bir hâl almıştı.

19.

Bu infografiğe göre,

- I. Tüm ülkelerin fosil yakıt kullanım planlarında yeni araç satışı en çok kabul gören önlemdir.
- II. 2016 yılından önce fosil yakıt kullanım planlarını açıklayan ülke yoktur.
- III. Fosil yakıt kullanan araçların yasaklanması ile hava kirliliği tamamen ortadan kaldırılacaktır.
- IV. Bazı ülkeler fosil yakıt kullanım planlarını uygulamaya koymuşlardır.

şağıdakilerden hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

20. Proje ödevi yapmak için yuvarlak bir masa etrafında birden altıya kadar numaralandırılmış sandalyelerde Burak, Gürdal, Fatma, Özlem, Ömer ve Öznur adlı öğrenciler oturacaktır. Oturma düzeniyle ilgili şunlar bilinmektedir.

- Beşinci koltukta oturan öğrenci Ömer'dir. - Özlem ile Gürdal'ın arasında bir erkek öğrenci oturmaktadır.
- Üçüncü koltukta oturan öğrenci Burak değildir. - Fatma ve Özlem yan yana oturmaktadır.

Buna göre 1 numaralı koltukta Öznur'un oturduğu biliniyorsa 2 ve 4 numaralı koltuklarda oturan öğrenciler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Burak ve Özlem B) Gürdal ve Özlem
C) Fatma ve Gürdal D) Fatma ve Burak

CEVAP ANAHTARINA AŞAĞIDAKİ KAREKODDAN**VEYA****Türkçe 4.0 Facebook Grubu**<https://www.facebook.com/groups/997563710654025>**Türkçe 4.0 Youtube Kanalı**<https://www.youtube.com/channel/UCjl0UWn3FTL-pu3mC9bJqHXw>**Türkçe LGS Veli Destek
Facebook Grubu**<https://www.facebook.com/groups/697833940855745>**ADRESLERİNDEN ULAŞABİLİRSİNİZ.****DAHA FAZLA ÇALIŞMAYA ULAŞMAK VE BİZE DESTEK OLMAK
İÇİN GRUPLARIMIZA ÜYE OLABİLİRSİNİZ.****NOT: GRUP YÖNETİCİLERİNDEN İZİN ALINMADAN****BU DOSYA VE CEVAP ANAHTARI FARKLI ADRESLERDE PAYLAŞILAMAZ.****ANLAYIŞINIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.**